

**Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání**

„ EKOŠKOLKA LINHARTICE “

**Mateřská škola Linhartice
č. p. 16, 571 01 Linhartice**

OBSAH:

1) Identifikační údaje.....	3
2) Charakteristika školy.....	4
3) Podmínky pro vzdělávání.....	5
3.1 Věcné podmínky.....	5
3.2 Životospráva.....	6
3.3 Psychosociální podmínky.....	7
3.4 Organizace.....	8
3.5 Řízení MŠ.....	9
3.6 Personální a pedagogické zajištění.....	9
3.7 Spoluúčast rodičů.....	10
3.8 Spolupráce se ZŠ.....	10
3.9 Spolupráce s OÚ.....	10
4) Organizace vzdělávání.....	10
5) Charakteristika vzdělávacího programu.....	12
6) Vzdělávací obsah ŠVP PV- Školička v přírodě.....	17
Integrované bloky.....	17
Zájmové aktivity.....	57
7) Evaluace.....	58
7.1 Cíl evaluace.....	60
7.2 Systém hodnocení.....	78
7.3 Analýza podmínek PV podle RVP PV.....	80
7.4 Hodnocení a sebehodnocení pedagogů.....	82
7.5 Hodnocení vzdělávacích výsledků u jednotlivých dětí.....	83
8) Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	64
9) Podmínky vzdělávání dětí od dvou do šesti let.....	67
10) Práva a povinnosti dětí a zákonných zástupců.....	69
11) Správce osobních údajů.....	70

1) Identifikační údaje:

Identifikační údaje:

Mateřská škola Linhartice

e-mail: mshlinhartice@centrum.cz

Ředitelka: Dagmar Kyrcozová

Typ MŠ: celodenní s pravidelným provozem

Kapacita MŠ: 25

Provoz MŠ: 6:30 – 16:00 hod.

Zřizovatel:

Obec Linhartice

Linhartice 134, 571 01 Moravská Třebová

IČO: 00276936

Tel.: +420 461 316 860

E-mail: obec.linhartice@worldonline.cz

Starosta: Šípová Marcela 777 740 841 starosta@linhartice.cz

Místostarostka: Medříková Lucie 608 448 012

Právní forma: příspěvková organizace

2) Charakteristika školy:

Mateřská škola v Linharticích byla do 31. 8. 2018 součástí subjektu Základní škola a Mateřská škola Linhartice, který byl zřízen obcí Linhartice jako příspěvková organizace dne 1. 1. 2003.

Od 1. 9. 2018 byla na základě usnesení Zastupitelstva obce Linhartice zrušena základní škola a školní družina a příspěvková organizace od 1. 9. 2018 nese název Mateřská škola Linhartice.

Mateřská škola je umístěna v secesní vile, která je jednou z nejhodnotnějších budov v obci. Budova je patrová, vytápění je kotlem na tuhá paliva, který se nachází v suterénu. Vnitřní prostory v přízemí byly adaptovány pro účely předškolního zařízení. V patře budovy je umístěna knihovna, kterou navštěvují občané z Linhartic.

Raritou obce jsou každoročně se vracející čápi, kteří hnízdí přímo na zahradě MŠ. Čapí rodina patří k Linharticím již tak samozřejmě, že se nikdo ani nezamýšlí, odkdy vlastně čápi v Linharticích hnízdí. Pamětníci možná vědí více, místní kronika sleduje hnízdění čápů od roku 1982 pravidelně každým rokem s výjimkou let 1991 a 1998, kdy se na čápy poněkud pozapomnělo.

Jednou ze zajímavostí naší obce je památník padlým z první světové války, který byl po rekonstrukci koncem září 2003 slavnostně odhalen. Obnovení památníku symbolizuje úctu k padlým na frontách první světové války, kterých bylo v letech 1914-1919 sedmadvacet z řad občanů Linhartic. Po odsunu Němců po druhé světové válce pomník zchátral a byl zdevastován.

3) Podmínky pro vzdělávání:

3.1 Věcné podmínky

Prostory mateřské školy odpovídají stávajícímu počtu dětí a vyhovují hygienickým normám a standardům. O letních prázdninách ve školním roce 2006/07 proběhla v celé budově rozsáhlá rekonstrukce z důvodu odstranění závad dle KHS pardubického kraje. Došlo k těmto změnám – byla zřízena úklidová komora, navýšení počtu dětských záchodků s oddělovacími stěnami, aby zajišťovaly dětem soukromí, nainstalována nová dětská umývadla, zabudován sprchový kout. V chodbách přízemí a patra byla položena nová dlažba, nové linoleum ve třídě. Do šatny MŠ se zhotovily nové botníky.

Ve školním roce 2018/2019 došlo k dalšímu zlepšení prostředí a vybavení mateřské školy. Všechna okna byla opatřena žaluziemi, do herny a na chodbu přibýly nové skříňky na stavebnice, na chodbu úložný regál na výtvarný materiál, byly natřeny dveře a jejich obložení, vyměněno lino ve třídě i v kanceláři a kancelář vybavena novým notebookem a nábytkem odpovídajícím požadavkům na zabezpečení osobních údajů uvedených v Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (dále jen „GDPR“) a předpisů navazujících.

Mateřská škola využívá ke hře dvě třídy, které jsou světlé a prostorné. Větší místnost slouží jako herna, která plně uspokojuje potřeby dětí. K námětovým hrám slouží dětské koutky: kuchyňka, obchod, kadeřnictví, doprava, dílnička, hudební koutek. Děti mají k dispozici spoustu konstruktivních stavebnic a kostek. Třída je vybavena moderním a funkčním nábytkem. Ve skříňkách jsou uloženy stavebnice, skládačky, puzzle, stolní a společenské hry. Nově je tu zařízený koutek „objevy a pokusy“ a „Dětská knihovna“. Výtvarný materiál je přístupný na výtvarném stolečku. TV náradí a náčiní je také zastoupeno v dostatečné míře a umožňuje dětem dostatek pohybu a příležitostí zdokonalit své pohybové schopnosti a dovednosti. K mateřské škole patří i rozlehlá zahrada. K odpočinku využíváme menší ložnici.

Součástí mateřské školy je kuchyň, kde se připravuje pro naše děti a zaměstnance zdravá strava.

K budově MŠ patří školní zahrada, kterou využíváme při pobytu venku. Je tu velké pískoviště, skluzavka, houpací náradí a zahradní kolotoč. V zahradě stojí prostorný altán s pevným podkladem. V altánku děti vaří nebo odpočívají na lavičkách. Ke hře na pískovišti mají děti k dispozici dostatečné množství hraček. Nejmenším dětem slouží pružinové houpačky, dětská odrážedla (autíčka, motorky). Co nám určitě chybí? Zeleň, která by nás chránila

před letním sluníčkem a vytvářela ochrannou clonu před hlukem a prachem z přilehlé silnice.

3.2 Životospráva

Naše mateřská škola má vlastní kuchyň. Během dne nabízíme dětem plnohodnotnou stravu. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak správnému a zdravému způsobu stravování. Pitný režim je poskytován po celý den. Ve třídě je po celý den připravená konvice s čajem nebo ovocnými nápoji. Každé dítě má a možnost si samo nalít nápoj podle vlastní potřeby. Protože některé děti v zápalu hry zapomínají na příjem tekutin, nutnost pití jim v průběhu dne připomínáme.

Dbáme na vhodnou skladbu jídelníčku, nabízíme denně čerstvé ovoce nebo zeleninu. Do jídelníčku jsou zařazeny čerstvé zeleninové saláty, mléčné výrobky a nápoje, mléčné výrobky a zdravá a chutná pomazánky. Některé děti však mají problémy s konzumací zeleniny. Potýkáme se s odmítáním zeleninových jídel (kapusta, mrkev, špenát atd.), zeleninových polévek.

V MŠ podporujeme zdravý životní styl. Tomu odpovídá i režim dne. Respektujeme individuální potřeby a zájmy dětí. Každé dítě má prostor pro aktivity dle vlastní volby, soukromí, spontánní i řízenou činnost, relaxaci a odpočinek. V režimu dne zařazujeme dostatek pohybových aktivit – zdravotní a relaxační cvičení, pestrou nabídku pohybových her. Každodenně pobýváme venku (kromě nepříznivých klimatických podmínek). Zařazujeme sezónní činnosti a podle nich upravujeme délku pobytu venku. Vycházky jsou zaměřené k seznamování dětí s okolní přírodou, ať už je to louka, les, stráně, pole či okolí potoka. Naše škola je uprostřed překrásné krajiny a právě proto je program směřován k poznávání krás přírody, k ochraně a péči o přírodu a o životní prostředí vůbec.

Veškeré prostory MŠ jsou denně uklízeny a větrány. Učitelky samy preferují dostatek pohybu, mají kladný vztah ke sportu a zdravému stravování, tudíž poskytují dětem přirozený vzor zdravého životního stylu.

3.3 Psychosociální podmínky

Usilujeme o to, aby se děti cítily v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně a bezpečně. Snažíme se dětem vytvořit takovou atmosféru, která je uklidňuje a nestresuje. Přistupujeme ke každému dítěti vlídně, klidně a vstřícně. Většina dětí velmi ráda komunikuje, proto se snažíme každému dát prostor pro komunikaci, naslouchat jim a odpovídat na jejich dotazy.

V kolektivu dětí přistupujeme ke všem rovnocenně, nikdo není zvýhodňován. Snažíme se mezi dětmi rozvíjet hezké vztahy, ohleduplnost, vzájemnou pomoc a přátelství.

Škola zajišťuje pravidelný denní řád, který je flexibilní a umožňuje přizpůsobit organizaci momentálním situacím. Nově přichozím dětem umožňujeme adaptační režim podle jejich individuálních potřeb. Rodiče mají možnost s dítětem pobývat při jeho adaptaci ve třídě libovolně dlouho podle svého přání. Uvědomujeme si, že každé dítě je jiné, a proto potřebuje i jinou délku adaptačního režimu.

Respektujeme přirozené dětské potřeby, známe fyzické i psychické vlastnosti našich dětí a v souladu s nimi k dětem přistupujeme. Některé děti jsou velmi činorodé a aktivní, jiné potřebují vhodnou motivaci a neustálé povzbuzování. Vždy oceňujeme každou snahu dítěte, kterou projeví.

Neporovnáváme děti v jejich výkonech, oceňujeme hlavně snahu a dostatečně je chválíme. Postupujeme tak, aby každý mohl být úspěšný – nabízíme hodně činností v různé úrovni náročnosti.

Ve vzdělávacím procesu děti nepřetěžujeme, vybíráme témata, která vychází z okolního dění v průběhu celého školního roku, jsou dětem blízká a užitečná. Nabídku činností neustále obměňujeme a připravujeme tak, aby byla různorodá a pestrá. Děti zbytečně neorganizujeme, umožňujeme jim dostatek spontánních činností, ponecháváme prostor pro rozvinutí hry a její dokončení. Všímáme si aktuálních potřeb dětí a reagujeme na ně. Pokud se u dětí projeví únava, ztráta zájmu o činnost, zařadíme raději pohybovou chvilku nebo činnost, která děti opět aktivuje.

3.4 Organizace předškolního vzdělávání

Organizace dne v MŠ:

6:30 – 8:30	Příchod dětí do mateřské školy, předání pedagogickým pracovním, volné spontánní zájmové aktivity, adaptační program pro nově příchozí děti, individuální práce s dětmi.
8:30 – 9:00	Osobní hygiena, dopolední svačina – samoobslužná činnost.
9:00 - 9:45	Volné činnosti a aktivity dětí, didakticky zaměřené činnosti, komunitní kruh, tělovýchovné a relaxační chvílky, výtvarné a pracovní činnosti, hudební, jazykové a literární činnosti, relaxační aktivity.
9:45 -11:15	Pobyt dětí venku.
11:15 -11:45	Příchod, osobní hygiena, oběd.
11:30 -12:00	Vyzvedávání dětí odcházejících po obědě.
11:45-13:45	Odpočinek na lehátku s pohádkou. Náhradní aktivity pro děti, které nespí.
13:45-14:15	Osobní hygiena, odpolední svačina.
14:15- 16:00	Hry a činnosti dle volby dětí, opakovací chvílky, za příznivého počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy. Vyzvedávání dětí zákonnými zástupci nebo pověřenými osobami.

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od pro děti od 2 let

Bezpečnostní podmínky

Opatření v průběhu výchovně vzdělávacího procesu

- je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin (přizpůsobeno konkrétním personálním podmínkám MŠ)

Výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě:

- spontánní, řízené a pohybové aktivity, sebeobslužné činnosti, pobyt venku, stolování –
- oběd, příprava na odpočinek)

Organizace dne v MŠ je flexibilní, podléhá stávajícím potřebám dětí a vychází z konkrétních situací.

3.5 Řízení mateřské školy

Všichni pracovníci znají svá práva a povinnosti. Pravidelně se schází na pedagogických poradách, na kterých může každý vyjádřit svůj postřeh, nápad ke zlepšení výchovně vzdělávací práce (plánování akcí, projektů, diskuze k evaluaci, ŠVP atd.).

Jsme malá škola, řízení je postaveno především na osobních kontaktech, otevřené komunikaci a vzájemné dohodě. Probíhá každodenně a všemi směry. Povinnosti a pravomoci jsou jasně vymezeny. Snahou je vytvářet tolerantní prostředí, kde je respektován názor všech zaměstnanců. Zaměstnanci mají možnost sami přicházet s podněty a návrhy na zlepšení podmínek práce v MŠ.

Ve škole je vytvořen informační systém, který zabezpečuje všem dostatek informací o škole a jejich aktivitách.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V MŠ pracují dvě kvalifikované učitelky a tři provozní pracovnice.

Bc. Lenka Peterková - ředitelka

Eva Škrabalová, Dis.- učitelka

Iveta Šimková- úvazek 0,29- učitelka na zajištění překrývání přímé pg činnosti

Burešová Iva – kuchařka

Šimková Iveta – školnice, školní asistentka

Ševčíková Hana – vedoucí stravování

3.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodiči funguje na základě partnerství. Usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení, respekt a ochotu spolupracovat. Rodiče mají přístup do MŠ během celého dne, mohou být se svým dítětem při jeho adaptaci na nové prostředí. Při každém kontaktu informujeme rodiče

o dětech, ale hlavně o jejich pokrocích a úspěších. Pokud mají rodiče zájem, domlouváme se na společném postupu při výchově a vzdělávání dětí. Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ, účastnit se různých akcí. Organizujeme společné schůzky, setkání a akce s rodiči (masopustní karneval, velikonoční dílna, oslavy dne dětí, loučení s létem, vystoupení pro maminky, dárky pro důchodce, uspávání broučků na podzim, podzimní tvoření v MŠ, rozsvěcení vánočního stromečku, adventní dílna v kulturní domě, vánoční posezení ve školce...). Prohlubujeme spolupráci s rodiči předškolních dětí při přípravě na vstup do 1. třídy ZŠ. Využíváme nabídek rodičů k opravám školního vybavení. Rodiče jsou s děním naší školy seznámeni na třídních schůzkách a prostřednictvím informačních nástěnek. Pedagogové se snaží, aby vzájemné vztahy byly na partnerské úrovni. Učitelky průběžně informují rodiče o prospívání a rozvoji jejich dítěte. Vychází rodičům vstříc a jsou pomocným rádcem při výchově jejich dětí.

3.8 Spolupráce se ZŠ

Činnost základní školy a školní družiny byla k 31. 8. 2018 zrušena. Naším záměrem je rozvinout spolupráci se základními školami v Moravské Třebové, do kterých odcházejí naši předškoláci. Navštívíme naše prvňáčky a účastníme se zápisu předškoláků do 1. třídy ZŠ.

3.9 Spolupráce s OÚ

Spolupráce je velmi úzká. Jako každoročně obec investuje do provozu mateřské školy, protože dětí je málo a náklady na chod značně převyšují finanční rozpočet. Také je potřeba realizovat opravy zařízení MŠ i okolí, jako je výměna radiátorů, utěsnění vchodových dveří i vstupních dveří u šatny, instalace nového plotu kolem školní zahrady, oprava chodníku vedoucího ke škole a prostoru kolem budovy. Na oplátku chodíme s dětmi na Obecní úřad sdílet radost při akcích, jako je Masopustní průvod, Tříkrálová koleda, Dětský den, Vítání občanů, Velikonoce, nebo Vánoce .

4) Organizace vzdělávání:

Snažíme se, aby denní řád byl pružný. Reagujeme na individuální možnosti dětí, na jejich zájem o činnost. Pokud se dítě nechce z nějakého důvodu společné činnosti účastnit, nenutíme je a umožníme mu uchýlit se do klidového koutku. Dbáme na to, aby do denního programu byly zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Podporujeme spontánní hru, necháme děti hru dokončit nebo jim umožníme v ní pokračovat později.

Dětem se v průběhu dne plně věnujeme, vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Při vstupu dítěte do MŠ uplatňujeme individuálně přizpůsobený adaptační režim. Rodiče mají možnost přivádět své dítě do MŠ po vzájemné domluvě kdykoliv a podle svých potřeb. Nejlépe se nám osvědčila adaptace nových dětí při pobytu na školní zahradě společně s maminkami, nebo při jiných společných aktivitách v průběhu školního roku (karnevaly, dílny, čarodějnický rej, výlety, světluškové loučení s létem, besídky se společným posezením rodičů a dětí). V režimu dne nezapomínáme na společná pravidla pro soužití dětí v MŠ. Pomáháme tím zajistit bezpečnost, potřebný klid a spokojenost. Předcházíme zbytečným konfliktům mezi dětmi a nevhodnému chování, které by mohlo narušit klidnou a pohodovou atmosféru při hrách i během výchovné procesy.

Školné je v naší mateřské škole stanoveno na 150,- Kč (pro děti s docházkou celodenní), 100,- Kč (pro děti s docházkou čtyřhodinovou) a 50,- Kč (pro děti s docházkou pětidenní).

Rádi vycházíme vstříc i studentům, kteří mají zájem na naší mateřské škole vykonávat praxi.

Pravidla soužití dětí v naší MŠ

- Ve třídě, v šatně, na chodbách chodíme pomalu (abychom neublížili a ostatním dětem)
- Ve třídě, v šatně, na chodbách mluvíme nahlas, ale nekřičíme (šetříme zdraví svoje i ostatních dětí a nerušíme se navzájem při hře)
- Spory mezi sebou řešíme slovem nebo přátelskou dohodou, ne (neublížujeme si)
- Neničíme úmyslně kamarádovi hru ani práci (vážíme si všeho, co vytvoří).
- Umíme vyhrávat, ale i prohrávat (nepovyšujeme se a neponižujeme se). Nemluvíme hrubě a nechováme se hrubě (jsme slušné děti).

5) Filozofie vzdělávacího programu:

„EKOŠKOLKA“

Naše škola je uprostřed překrásné krajiny a právě proto je program směřován na oblast environmentálního vzdělávání.

Záměr: maximální využívání okolního prostředí k poznávání živé i neživé přírody, poznávání zákonitostí přírody a její krásy, rozvíjení smyslů, práce s přírodním materiálem, objevování vlastních možností, jak přírodu chránit a pečovat o ni a o životní prostředí vůbec.

Filosofií naší MŠ je naučit děti milovat a ctít lidi i život ve všech jeho podobách, poznávat a chránit kulturní bohatství i přírodu. Položit základy k celoživotnímu vzdělávání a rozvoji osobnosti.

Program je vypracován tak, aby vyhovoval individuálním potřebám a zvláštnostem dětí i kulturním tradicím naší země. Je určen pro děti od dvou do šesti let.

Hlavní cíl: položit základy environmentální výchovy, probudit u dětí elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí, vytvářet základy pro otevřený a odpovědný postoj dětí nejen k životnímu prostředí, ale i ke společnostem, tradicím, vytvářet základy ekologického myšlení.

Naším cílem je šťastné a spokojené dítě. Snahou je vychovávat u něj kladný vztah k přírodě, mít úctu k životu a vytvářet povědomí, že člověk je součástí přírody a sám může mnohé věci ovlivnit. Vedeme děti k zdravému životnímu stylu a uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání za aktivní spolupráce s jejich rodiči.

Dílčí cíle :

- snažit se o formování správného vztahu k přírodě a všem složkám přírody

- osvojovat si jednoduché poznatky o světě a životě, o přírodě a jejich proměnách

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý
- různorodý svět přírody-rostliny, krajina, podnebí apod.
- porozumět, že všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že jsou změny přirozený proces
- osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- pozorovat přírodu, hovořit o změnách
- pozorovat volně žijící ptáky, pozorovat rozdíly mezi jehličnatými a listnatými stromy
- rozlišovat charakteristické znaky všech ročních období, seznámit důkladněji s některými přírodními jevy, rozlišovat charakteristické rysy počasí
- klást otázky a hledat na ně odpovědi
- upevňovat pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- rozvoj schopnosti vážit si života ve všech jeho formách
- rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou, planetou Zemí
- osvojovat si poznatky a dovednosti chránící před nebezpečnými vlivy prostředí
- vést děti k práci na školní zahradě, starat se o školní záhon- pozorovat růst rostlin ze semene, pečovat o rostliny a zeleninu- zalévat, plít, jíst...
- starat se o drobného živočicha, pozorovat jeho život, růst a vývoj- strašilky
- připomínat dětem důležitost třídění odpadků doma i ve škole (sběr plastových víček, starého papíru)
- chránit přírodu – neodhazovat odpadky, chovat se v lese tiše, umět naslouchat, pozorovat

- vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije, procvičovat orientaci v okolí MŠ
- mít povědomí o okolním světě, dbát na osobní bezpečnost i bezpečí druhých

Náš školní vzdělávací program vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a je členěn do 4 integrovaných bloků- čtyř ročních období. Každý integrovaný blok obsahuje téma, charakteristiku, podtémata, dílčí vzdělávací cíle, vzdělávací nabídku, očekávané výstupy v jednotlivých oblastech předškolního vzdělávání – biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní a environmentální a dále klíčové kompetence – Kompetence k učení, Kompetence k řešení problémů, Komunikativní kompetence, Sociální a personální kompetence, Činnostní a občanské kompetence. Obsah IB je vzájemně propojen. Integrované bloky nabízí podtémata, která jsou již konkrétněji rozpracována v třídním vzdělávacím programu, nemusí být pevně časově daná, jsou pouze orientační, učitelka má možnost výběru tématu i časového rozsahu dle vlastního uvážení a v neposlední řadě i podle situace, která se jí momentálně naskýtá.

Důraz je kladen na:

- individuální přístup ke každému dítěti
- vedení dětí k samostatnému rozhodování - k volbě a odpovědnosti
- rozvoj schopností, znalostí a dovedností dětí prostřednictvím plánované činnosti a pozorování
- účast rodiny

Program podporuje a rozvíjí:

- přirozenou touhu dítěte po poznání a vnímání světa v jeho přirozených souvislostech, v získání reálnějšího pohledu na svět a aktivního postoje k němu
- hodnoty a postoje, které budou formovat dětskou osobnost aktivně se podílející na ochraně a utváření životního prostředí
- výchovu k péči o životní prostředí a posilování citové vazby k přírodě, zvířatům, člověku, uvědomění si, že na světě nejsme sami
- osobnost dítěte, jeho individualitu, jeho vzdělávací potenciál s citovým postojem k ostatním lidem, světu kolem nás, člověku a jeho práci, rodině, přírodě, vlastnímu zdraví, historii a tradicím, rozvíjí a podporuje vztah k sobě i druhým v souladu s lidskými hodnotami

- samostatnost dítěte, jeho zdravé sebevědomí
- individualitu dítěte, jeho talent, tvořivost, nadání
- dětská přátelství, porozumění a cit pro druhé, schopnost komunikovat, umět se rozhodnout a nést odpovědnost

Program předkládá nebo nabízí dětem:

- dostatek času na prozkoumávání prostředí a experimenty
- příležitost učit se mnoha způsoby
- příležitost učit se způsobem, který vyhovuje individuálnímu stylu každého dítěte, poskytuje klidné a bezpečné místo, kde děti mohou zkoumat své pocity, dopouštět se chyb, napravovat je a řešit konflikty
- příležitost vybírat si, kterých činností se chtějí účastnit
- místo, kde mohou veřejně vystavit svou práci
- ocenění a pozitivní hodnocení osobní aktivity dítěte

Hlavní cíle programu:

- vnímat změny, učit se je přijímat
- aktivně se s nimi vyrovnávat
- učit se kriticky myslet, rozpoznávat problémy a řešit je
- umět si vybírat a nést za svou volbu odpovědnost
- být tvůrčí a mít představivost
- sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství, zemi a prostředí, ve kterém žijeme
- vytvářet si zdravé životní návyky a postoje

Formy a metody vzdělávací práce:

Vzdělávání dětí v MŠ realizujeme prostřednictvím Třídního vzdělávacího programu, který je rozpracován v návaznosti na ŠVP.

Využíváme především prožitkové a kooperativní učení s důrazem na hru a samostatné činnosti dětí, vycházející ze silného zážitku či zajímavé situace, realizované především v menších skupinách a individuální formou.

Ve třídě dominuje aktivita dětí, pedagogové podporují u dětí samostatnost, zvědavost a zájem o poznávání na základě vlastní zkušenosti.

System práce je založen na:

- metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální práci.
- probouzí v dětech aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, ale i ukázat, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže
- nepředkládá dětem jen hotové návody, ale naopak jim umožňuje hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem

Během ranních a odpoledních hodin ve spontánních hrách využíváme prostoru pro individuální péči. Víme, že každé dítě je jiné, s rozdílnými schopnostmi a potřebami. Na základě těchto znalostí nenásilně při hře procvičujeme a upevňujeme již získané poznatky. Tyto chvíle využíváme i k individuální péči s dětmi se špatnou výslovností. Další logopedická prevence se neuskutečňuje odděleně, ale realizuje se v průběhu celého dne v MŠ.

Během dopoledne využíváme skupinové činnosti. Tuto formu upřednostňujeme při výtvarných a pracovních činnostech, grafomotorických činnostech, kdy zohledňujeme rozdílné dovednosti a věk dětí. Nevycházíme striktně z věku dětí, ale z jeho schopností. Dítě, které je zručné a šikovné nebrzdíme, ale necháme ho pracovat se skupinou dětí věkově starší.

V denním programu zařazujeme i řízené činnosti. Jejich obsah vychází ze života dětí. Snažíme se, aby byl dětem blízký, zajímavý a užitečný. Reagujeme na nálady, pozornost a zájem dětí. Podle toho uzpůsobíme délku činnosti, nebo pozměníme její obsah.

Při vzdělávání se snažíme uplatňovat situační učení. Využíváme situací, které poskytují dětem praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje. V průběhu dne poskytujeme dětem vhodné vzory chování a postojů, které jsou dětmi přijímány a přirozenou formou napodobovány.

Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří i jiné nadstandartní aktivity – společné akce s rodiči, divadelní představení, výlety, karnevaly, sportovní hry, pracovní dílničky. Průběžně promýšlíme a vytváříme různorodé hrací koutky, které umožní dětem výběr činnosti podle jejich zájmu a potřeb.

Při celodenní práci s dětmi nezapomínáme na pohybové aktivity. Uvědomujeme si, že nejpřirozenější činností dítěte je pohyb. Využíváme dětské hřiště, fotbalové hřiště, okolní přírodu

6) Vzdělávací obsah ŠVP PV

INTEGROVANÉ BLOKY:

JAK MALUJE PODZIM

ZÁŘÍ

Do školky se těšíme, s radostí sem běžíme

Veselá školka
Můj kamarád
Moje vesnice

ŘÍJEN

Poklady podzimu

Jablíčko se kutálelo
Mlsný zajíček
O veliké řepě
Dupy, dupy, dup, našel jsem 5 hub
Co viděla vlaštovka

LISTOPAD

Když podzim čaruje

Padá listí zlaté, rudé
Kampak letíš, dráčku
Prší, prší, jen se leje, Kapičkový kolotoč
Kdo se schoval pod listí?
Alenka stůně
oranžovohnědý den

JAK ČARUJE ZIMA

PROSINEC

Advent

Čerti a čertidla
Vánoční čas
Napíšeme Ježíškovi
Zvonek zvoní, stromek voní

LEDEN

Pod sněhovou peřinkou

Tříkrálová koleda
Radovánky paní zimy (zimní sporty)
Sněží, sněží potichu
Stopy ve sněhu (zvířátka v zimě)

ÚNOR

Haló, pane Karnevale

modrobílý den
Kniha je můj kamarád
Povídám, povídám pohádku

JAK SE JARO PROBUDILO

BŘEZEN

Voláme tě, sluníčko

Co se děje v trávě
Kde je moje mlád'átko
Svátky jara
Ťuk, Ťuk, co to je?
Brzy budu prvňáčkem
žlutozelený den

DUBEN

Dopravní školička

Co létá, jezdí, plave
Bezpečně na koloběžce
Malá čarodějnice
Den Země, planeta Země

KVĚTEN

Maminka má svátek

Maminka a kytička
Kdo se nám to narodil
U nás doma, můj dům a rodina
Čím budu, až vyrostu

JAK HŘEJE LÉTO

ČERVEN

Vítáme tě, léto

Cesta za pokladem- MDD
Poletíme do Afriky
Výprava do pravěku (dinosauři)
Těšíme se na prázdniny
červený den

Doba trvání i náplň jednotlivých bloků je flexibilní.

JAK MALUJE PODZIM

ZÁŘÍ

Do školky se těšíme, s radostí sem běžíme

Veselá školka
Můj kamarád
Moje vesnice

Charakteristika:

Navodit příjemnou atmosféru ve třídě. Seznamovat děti s prostředím školy, zaměstnanci a novými kamarády. Orientovat se v budově školy a na školní zahradě. Utvářet povědomí o pravidlech chování v MŠ a jeho upevňování pomocí piktogramů. Seznámit děti s bezpečným chováním ve třídě i na zahradě. Nově přichozím dětem umožnit dostatek času na adaptaci v prostředí MŠ a těmto dětem poskytovat více individuální péče. Postupně děti seznamovat s režimem v MŠ. Pokud to počasí dovolí, využívat co nejvíce pobytu venku, aby přechod z rodinného prostředí byl pro děti nejméně zatěžující. Pomoci při hledání kamarádů a navazování dětských přátelství. Poskytovat dětem více spontánních her, než řízených činností. Motivovat děti k radosti ze společných her. Využívat vzdělávací nabídky k rozvoji her v koutcích. Upevňovat povědomí o rodině, kde jsem doma, a kam patřím. Posilovat prosociální chování ke své rodině, umět udělat druhému radost. Znáť jména svých blízkých. Seznamovat a orientovat se v blízkém okolí, kde žijí (město, vesnice), ulici, číslo domu. Dokázat popsat dům či byt, ve kterém bydlím. Mít povědomí o významných místech města – památky, školy, MÚ, obchody.

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- oblast biologická: rozvoj a užívání všech smyslů, rozvoj fyzické i psychické zdatnosti, osvojení si věku přiměřených praktických dovedností, osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě, osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.
- oblast psychologická: rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních

(výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování), získání relativní citové samostatnosti, rozvoj schopnosti sebeovládání, rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat, rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.

- oblast interpersonální: seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému, a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem, osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování, posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- oblast sociálně - kulturní: poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí, rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané, vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách, vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- oblast environmentální: seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu poznávání jiných kultur, pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit, rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách, rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- oblast biologická: lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.), smyslové a psychomotorické hry konstruktivní a grafické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry a činnosti jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- oblast psychologická: námětové hry a činnosti, činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické

posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod., námětové hry a činnosti, činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

- oblast interpersonální: aktivity podporující sblížení dětí, aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.), hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého, činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě, hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- oblast sociálně-kulturní: aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy, spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě, hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává, aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- oblast environmentální: poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- oblast biologická: ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.), zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.), mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního

zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

- oblast psychologická: pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách, poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory, prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- oblast interpersonální: přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství, navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat, s ním vhodným způsobem, respektovat ho, respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod., bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- oblast sociálně-kulturní: pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat, začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti, chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé, adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody, dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- oblast environmentální: orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí), uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc), rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- **Kompetence k učení**
  - soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
  - pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- **Kompetence k řešení problémů**
  - všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
  - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
  - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- **Komunikativní kompetence**
  - dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
  - domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
  - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- **Sociální a personální kompetence**
  - uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
  - dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
  - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
  - je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- **Činnostní a občanské kompetence**

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.

ŘÍJEN **Poklady podzimu**

Jablíčko se kutálelo
Mlsný zajíček
O veliké řepě
Dupy, dupy, dup, našel jsem 5 hub
Co viděla vlaštovka

Charakteristika:

Osvojovat si význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka a uvědomovat si zdravé a nezdravé potraviny. Pozorování přírodnin a jejich změny vzhledem k ročnímu období, seznamování s jejich využitím z hlediska volně žijících zvířat a využití darů Země k rozmanitému tvoření z nich.

Utvoření povědomí o volně žijícím ptactvu, jejich přípravě na blížící se změnu ročního období (ptactvo přezimující, ptactvo stěhovavé).

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- oblast biologická: rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu

a tělesných funkcí, rozvoj a užívání všech smyslů, osvojení si věku přiměřených praktických dovedností, osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

- oblast psychologická: rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie, rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření), posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- oblast interpersonální: rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních, rozvoj kooperativních dovedností
- oblast sociálně - kulturní: rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané, vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- oblast environmentální: seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu, pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit, rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách, vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- oblast biologická: lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.), manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním, zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení), jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání,

úklidu, úpravy prostředí apod., příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

- oblast psychologická: společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.), komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv, vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo, záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí, motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností, konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.), spontánní hra, cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- oblast interpersonální: běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým, společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému, činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- oblast sociálně-kulturní: běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování, různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích, receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- oblast environmentální: přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety, ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry), smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí, kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objeovování)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- oblast biologická: zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku), koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou, vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu, vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.), ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.), rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých, mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy, zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- oblast psychologická: učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí), naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.), zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi), vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení, chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.), vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení, přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- oblast interpersonální: uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný

postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou, spolupracovat s ostatními, dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

- oblast sociálně-kulturní: pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat, zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod., vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- oblast environmentální: uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc), všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

LISTOPAD
Když podzim čaruje

Padá listí zlaté, rudé
Kampak letíš, dráčku
Prší, prší, jen se leje, Kapičkový kolotoč
Kdo se schoval pod listí?
Alenka stůně
oranžovohnědý den

Charakteristika:

Osvojovat si jednoduché poznatky o světě, přírodě živé i neživé a jejich proměnách. Porozumět tomu, že změny způsobené lidmi mohou prostředí chránit, ale také poškozovat. Seznámit se s druhy přírodnin, podzimních plodů i s charakteristickými podzimními znaky a tradicemi. Rozvíjet pracovní zručnost s přírodními materiály a tím rozvíjet představivost a fantazii. Sledovat charakteristické rysy přicházejícího podzimního období, vnímat a poznávat krásu přírody kolem nás. Mít povědomí o běžných onemocněních a prevence proti nim.

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- oblast biologická: rozvoj a užívání všech smyslů, rozvoj psychické i fyzické zdatnosti, osvojení si věku přiměřených praktických dovedností, osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody, zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka)
- oblast psychologická: rozvoj a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie, rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření), posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.), vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činností a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.
- oblast interpersonální: osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem, rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních, vytváření prosociálních postojů

- oblast sociálně – kulturní: poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí, rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané, vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat, rozvoj společenského i estetického vkusu
- oblast environmentální: seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu, vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách, poznávání jiných kultur, pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit, osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy, rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách, rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám, vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- oblast biologická: lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním, zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení), smyslové a psychomotorické hry, hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, konstruktivní a grafické činnosti,
- oblast psychologická: artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace, komentování zážitků a aktivit, samostatný slovní projev na určité téma, poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů, přednes, recitace,

dramatizace, zpěv, grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen, prohlížení a „čtení“ knížek, hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika), rozvoj smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj a kultivace představitivosti a fantazie, rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření), posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.), vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení, osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla), vytváření základů pro práci s informacemi

- oblast interpersonální: běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým, sociální a interaktivní hry, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy, společné aktivity nejrůznějšího zaměření, kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách, společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému, aktivity podporující sblížení dětí, aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke starším apod.), hry, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého, činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování,
- oblast sociálně - kulturní: aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy, spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě, různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích, přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslav y výročí, slavností v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.), tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování tříbení vkusu, receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének), aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) jednání lidí

- oblast environmentální: pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (louka, les, rybník apod.), praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti o jejich vlastnostech (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a přírodninami, ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- oblast biologická: sladit pohyb se zpěvem, ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s výtvarným materiálem např. s tužkami, barvami, papírem, modelovací hmotou, s jednoduchými hudebními nástroji)
- oblast psychologická: pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.), chápat slovní vtíp a humor, poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma, sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech, postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí, prožívat radost ze zvládnutého a dokončeného, vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnosti a její dokončení
- oblast interpersonální: přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství, odmítnou komunikaci, která je mu nepříjemná, porozumět běžným projevům vyjádření emocí
- oblast sociálně - kulturní: pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat, adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- oblast environmentální: orientovat se v bezpečně známém prostředí i životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí), rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně, pomáhat pečovat o okolní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpadky, starat se o rostliny,

spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu ve svém okolí, živé tvory apod.)

„JAK ČARUJE ZIMA“

PROSINEC

Advent

Čerti a čertidla

Vánoční čas

Napišeme Ježíškovi

Zvonek zvoní, stromek voní

Charakteristika:

Přiblížit dětem lidové tradice a zvyky vztahující se k Adventu a k Vánocům. Navodit jedinečnou atmosféru nastávajícího období, aby si děti uvědomily sounáležitost s rodinou, význam rodinné pohody. Zapojením se do příprav vánoční výzdoby v MŠ vytvářet a upevňovat pozitivní vztahy mezi dětmi, těšit se na společně prožívané období v MŠ, na společné zážitky.

Rozvíjet kreativitu a sebevyjádření dětí při tvorbě vánočních dárků a přání. Učit děti vnímat nejen materiální, ale i duchovní hodnoty a aktivně se podílet na utváření společné pohody v době očekávání příchodu Ježíška.

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- oblast biologická: osvojení si věku praktických dovedností, rozvoj fyzické i psychické zdatnosti, uvědomění si vlastního těla, rozvoj pohybových schopno a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- oblast psychologická: rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních), posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.), poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání zdravého sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- oblast interpersonální: rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností, posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině,

v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.), rozvoj kooperativních dovedností

- oblast sociálně – kulturní: rozvoj společenského i estetického vkusu, seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, ve kterém dítě žije
- oblast environmentální: seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu, vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i estetickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- oblast biologická: manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním, zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- oblast interpersonální: společné aktivity nejrůznějšího zaměření, četba, vyprávění a poslech vánočních a mikulášských pohádek a příběhů, běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým, společenské hry
- oblast psychologická: spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty, společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění o vánočních tradicích, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování zážitků z oslav ve škole druhým apod.), prohlížení a „čtení knížek“
- oblast sociálně - kulturní: aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (rozvíjení kulturně estetických dovedností, seznamování s tradicemi blízcích se vánočních svátků)
- oblast environmentální: aktivity spojené s tradičními předvánočními radovánkami, vánoční tradice, jejich dodržování, přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- oblast biologická: koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou, zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji
- oblast psychologická: naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.), utvořit jednoduchý rým, postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí, těšit se z hezkých a příjemných zážitků, zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, hudebně, či dramatickou improvizací apod.)
- oblast interpersonální: vnímat, co si druhý přeje, či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.), přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, udržovat dětská přátelství
- oblast sociálně - kulturní: vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky, chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- oblast environmentální: orientovat se bezpečně ve známém prostředí i životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí), všimnout si změn a dění v nejbližším okolí, porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

„ Pod sněhovou peřinkou “

LEDEN

Pod sněhovou peřinkou

Tříkrálová koleda
Radovánky paní zimy (zimní sporty)
Sněží, sněží potichu
Stopy ve sněhu (zvířátka v zimě)
modrobílý den

Charakteristika:

Rozšiřovat povědomí o tradicích probíhajících v novém roce. Seznámit děti s charakteristickými znaky zimního období. Pomocí pokusů a experimentů poznávat vlastnosti sněhu a ledu, účinky mrazu a tepla. Rozšiřovat povědomí o aktivitách souvisejících se zimním obdobím, zimních sportech a radovánkách na sněhu. Vést děti k otužování, vhodnému oblékání a předcházení nemocem a úrazům. K uvědomění si vlastního těla, umět pojmenovat části a funkce lidského těla, upevňovat zdraví, dodržovat pravidla zdravého životního stylu a bezpečnosti.

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- oblast biologická: vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu, osvojení si věku praktických dovedností, rozvoj fyzické i psychické zdatnosti, rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- oblast psychologická: rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních), posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.), poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání zdravého sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- oblast interpersonální: rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností, posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.), rozvoj kooperativních dovedností
- oblast sociálně – kulturní: rozvoj společenského i estetického vkusu, seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, ve kterém dítě žije

- oblast environmentální: seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu, vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i estetickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- oblast biologická: sportovní aktivity na sněhu, prevence nemocí, posilování zásad zdravého životního stylu, dechová cvičení, procvičování jemné i hrubé motoriky
- oblast psychologická: pohybové činnosti, volné hry a experimenty s materiálem a předměty, hra společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.), prohlížení a „čtení knížek“
- oblast interpersonální: společné hry a činnosti, pobyt venku, sportovní aktivity, individuální rozhovory, společné zimní radovánky, spontánní činnosti, námětové hry, komunitní kruh
- oblast sociálně - kulturní: aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky)
- oblast environmentální: práce s obrazovým materiálem, encyklopediemi, vyprávění o dodržování tradic po Novém roce u nás i v jiných zemích, objevování vhodných míst ke sportování, aktivity spojené se zimním obdobím

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- oblast biologická: koordinovat lokomoci a další pohyby těla, vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu, zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu tekutinu, umět stolovat, postarat se o své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- oblast psychologická: chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahore, za, pod, nad, vedle apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes,

včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase, prožívat radost ze zvládnutého a poznaného, ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování, poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

- oblast interpersonální: vnímat, co si druhý přeje, či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.), bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- oblast sociálně - kulturní: vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí), chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- oblast environmentální: orientovat se bezpečně ve známém prostředí i životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí), všímat si změn a dění v nejbližším okolí, porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

ÚNOR

Haló, pane Karnevale

Kniha je můj kamarád
Povídám, povídám pohádku

Bylo, nebylo

Charakteristika:

Hravou formou přibližovat dětem školní prostředí a připravovat je na zápis do 1. třídy. Využít téma pro výrobu masek a masopustní rej. Prostřednictvím spontánních i plánovaných činností poznávat život ve společnosti a orientovat se v něm. Vést děti ke čtenářské gramotnosti, podporovat a rozvíjet zájem o knihy, encyklopedie (pohádky, veršem, říkanky a rýmy). Rozšiřovat povědomí o kouzelném světě knih, jejich rozmanitosti, o světě pohádek a příběhů pro děti s širším celospolečenským dosahem.

Rozvíjet časové představy dětí na základě jejich praktických zkušeností a běžného režimu dne.

DÍLČÍVZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- oblast biologická: osvojení si věku praktických dovedností, rozvoj fyzické i psychické zdatnosti, rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- oblast psychologická: rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních), posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.), poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání zdravého sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- oblast interpersonální: rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností, posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.), rozvoj kooperativních dovedností
- oblast sociálně – kulturní: rozvoj společenského i estetického vkusu, seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, ve kterém dítě žije
- oblast environmentální: seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu, vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i estetickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách běžnými v jeho kulturním prostředí apod.), tvůrčí činnosti výtvarné

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- oblast biologická: manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním, zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- oblast psychologická: spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty, hra společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.), prohlížení a „čtení knížek“
- oblast interpersonální: společné aktivity nejrůznějšího zaměření, četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů, běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým, společenské hry
- oblast sociálně - kulturní: aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- oblast environmentální: přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- oblast biologická: koordinovat lokomoci a další pohyby těla, vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu, zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické

a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu tekutinu, umět stolovat, postarat se o své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

- oblast psychologická: chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, za, pod, nad, vedle apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase, prožívat radost ze zvládnutého a poznaného, ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování, poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- oblast interpersonální: vnímat, co si druhý přeje, či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.), bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- oblast sociálně - kulturní: vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární či dramatické představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo), dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- oblast environmentální: orientovat se bezpečně ve známém prostředí i životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí), všímat si změn a dění v nejbližším okolí, porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

JAK SE JARO PROBUDILO

BŘEZEN

Voláme tě, sluníčko

Co se děje v trávě
Kde je moje mlád'átko
Svátky jara
Ťuk, Ťuk, co to je?
Brzy budu prvňáčkem
žlutozelený den

Charakteristika:

Vnímat a objevovat rozmanitost přírody. Seznamovat a rozšiřovat povědomí o nastupujícím období jara a souvisejících změnách v přírodě. Objevovat podmínky pro růst rostlin, první jarní květiny. Seznamovat a rozšiřovat povědomí o domácích zvířatech a jejich mlád'atech, způsobu života a jejich užitku. Upevňovat lidové zvyky a tradice o Velikonocích.

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- oblast biologická: rozvoj a užívání všech smyslů, rozvoj psychické i fyzické zdatnosti, osvojení si věku přiměřených praktických dovedností, osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody
- oblast psychologická: rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání) i produktivních (mluvního projevu, vyjadřování), rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů), rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění, prožívání, získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňování vlastní situace
- oblast interpersonální: osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem, rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- oblast sociálně – kulturní: seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije, vytvoření základních aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- oblast environmentální: vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a

neustálých proměnách, rozvoj úcty k životu ve všech formách, pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také ničit a poškozovat

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- oblast biologická: manipulační činnosti a jednoduché úkony, s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním, zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení), smyslové a psychomotorické hry
- oblast psychologická: činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod., grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen, přednes, recitace, dramatizace, zpěv, konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování uspořádání, odhad, porovnání apod.), hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- oblast interpersonální: hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod., společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- oblast sociálně - kulturní: běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování, hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce) využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, provádění jednoduchých pracovních úkonů
- oblast environmentální: pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (louka, les, rybník apod.), praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- oblast biologická: sladit pohyb se zpěvem, ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s výtvarným materiálem např. s tužkami, barvami, papírem, modelovací hmotou, s jednoduchými hudebními nástroji)
- oblast psychologická: pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.), chápat slovní vtip a humor, poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma antonyma, sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech, postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí, prožívat radost ze zvládnutého a dokončeného, vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnosti a její dokončení
- oblast interpersonální: přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství, odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná, porozumět běžným projevům vyjádření emocí
- oblast sociálně - kulturní: pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat, adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- oblast environmentální: orientovat se v bezpečně známém prostředí i životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí), rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně, pomáhat pečovat o okolní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpadky, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu ve svém okolí, živé tvory apod.)

DUBEN

Dopravní školička

Co létá, jezdí, plave
Bezpečně na koloběžce
Malá čarodějnice

Den Země, planeta Země

Charakteristika:

Seznámit děti a rozšiřovat jejich povědomí o dopravě, dopravních prostředcích, značkách a pravidlech silničního provozu, bezpečném chování na chodníku i na silnici. Seznámit děti a rozšiřovat jejich povědomí o složkách záchranného integrovaného systému (záchranná služba, policie, hasiči), jejich významu, bezpečnosti při všech činnostech doma, v mateřské škole i mimo ni, vytvářet zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu směřující k prevenci úrazů.

Seznamovat děti a rozšiřovat jejich povědomí o cizokrajných zvířatech a zemích, ve kterých žijí, prohlubovat vědomosti o planetě Zemi, kontinentech, mořích a oceánech. Seznamovat děti a rozšiřovat jejich povědomí o tradici pálení čarodějnic a radovánkách souvisejících s tohoto zvyku.

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- oblast biologická: zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí, rozvoj psychické i fyzické zdatnosti, vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- oblast psychologická: rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání) i produktivních (mluvního projevu, vyjadřování), posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování), vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení, rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat, získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- oblast interpersonální: posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.), rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních, rozvoj kooperativních dovedností

- oblast sociálně – kulturní: rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství, rozvoj společenského i estetického vkusu
- oblast environmentální: rozvoj úcty k životu ve všech formách, pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také ničit a poškozovat, seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu, rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- oblast biologická: hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, jednoduché, sebeobslužné a pracovní činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí, činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí, příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi)
- oblast psychologická: komentování zážitků a aktivit, vyřizování drobných vztahů a zpráv, samostatný slovní projev na určité téma, motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností, námětové hry a činnosti, činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem), hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- oblast interpersonální: hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod., společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému, aktivity podporující sblížení dětí, hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- oblast sociálně - kulturní: běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování, různorodé společné hry a skupinové (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.), umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích,

- oblast environmentální: sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé, poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, kontakt se zvířaty, jedovaté rostliny, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím, hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- oblast biologická: mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc, kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod., mít povědomí o významu péče, o čistotu zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy, ovládat koordinaci ruky a oka
- oblast psychologická: vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění i úsudky ve vhodně formulovaných větách, prožívat radost ze zvládnutého a dokončeného, vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnosti a její dokončení, vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího), vnímat, že je zajímavé naučit se nové věci, využívat zkušenosti k učení, nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- oblast interpersonální: chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobnostní odlišnosti jsou přirozené, navazovat a udržovat dětská přátelství, odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná,
- oblast sociálně - kulturní: uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými osobami i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyny apod.), vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednotlivých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- oblast environmentální: orientovat se v bezpečně známém prostředí i životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí), rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat a upozornit na ně, vnímat,

že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý- jak svět přírody, tak svět lidí

KVĚTEN

Maminka má svátek

Maminka a kytička
Kdo se nám to narodil
U nás doma, můj dům a rodina
Čím budu, až vyrostu

Charakteristika:

Posilování citového vztahu k mamince, pomáhání rodičům a sourozencům, přichystání besídky mamince k svátku, poznávání radosti z prožitého a dokončeného, pohybové dovednosti spojené s hudbou a zpěvem. Seznamování dětí a rozšiřování povědomí dětí o různých profesích a zaměstnání rodičů, o domově a vzájemné pomoci mezi členy rodiny o vztazích a vazbách v rodině.

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- oblast biologická: rozvoj a užívání všech smyslů, uvědomění si vlastního těla, rozvoj a užívání všech smyslů, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí, rozvoj psychické i fyzické zdatnosti
- oblast psychologická: rozvoj komunikativních dovedností, rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání) i produktivních (mluvního projevu, vyjadřování), posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování), vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení, rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat, získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci, rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- oblast interpersonální: osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým, rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních, rozvoj kooperativních dovedností, ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- oblast sociálně - kulturní: rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství, rozvoj společenského i estetického vkusu, seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- oblast environmentální: osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy, seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu, rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- oblast biologická: hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, smyslové a psychomotorické hry, příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků, příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi)

- oblast psychologická: hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině, činnosti zaměřené k vytváření a chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem), hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti, činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- oblast interpersonální: sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy, společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému, aktivity podporující sblížení dětí, četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým poučením a obsahem
- oblast sociálně – kulturní: přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.), tvůrčí činnosti slovesné, literární, výtvarné, dramatické, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- oblast environmentální: sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé, praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává, práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií, kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- oblast biologická: vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu, zachovávat správné držení těla, vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů, ovládat koordinaci ruky a oka, pojmenovat části těla, některé orgány) včetně pohlavních), mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách)
- oblast psychologická: vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se), sledovat a vyprávět pohádku, příběh, sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech, prožívat radost ze zvládnutého a dokončeného, vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnosti a její dokončení, naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit, vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech

- oblast interpersonální: respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem, vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- oblast sociálně – kulturní: chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé, začlenit se do třídy a zařadit s mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti, dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair, zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- oblast environmentální: zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které s doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.), mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

„JAK HŘEJE LÉTO“

ČERVEN
Vítáme tě, léto

Cesta za pokladem- MDD
Poletíme do Afriky
Výprava do pravěku (dinosauři)
Těšíme se na prázdniny
červený den

Charakteristika:

Rozvíjet u dětí zájem o obyčejné věci, které nás obklopují. Na vycházkách pozorovat živou a neživou přírodu, život hmyzu, život u vody. Osvojovat si poznatky o cizokrajných zvířatech (encyklopedie, návštěva ZOO apod.) Sledovat hvězdné nebe, pozorovat úkazy na obloze, rozšiřovat poznatky o vesmíru. Prohlubovat a upevňovat sociální návyky, požádat, poděkovat, projevovat úctu k lidem, kteří nás obklopují, přizpůsobovat se režimu v mateřské škole. Vytvářet zájem o vznik a původ Země, člověka a o dávnou historii – putování mezi dinosaury (knížky, projekce filmů, encyklopedie). Poznávat svět kultury a umění, umožňující mu přiblížit rozmanitost různých kultur.

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- oblast biologická: rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), osvojení si věku přiměřených praktických dovedností, rozvoj a užívání všech smyslů
- oblast psychologická: rozvoj komunikativních dovedností, rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání) i produktivních (mluvního projevu, vyjadřování), posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování), vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení, rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat, rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- oblast interpersonální: osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým, rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních, rozvoj kooperativních dovedností,

- oblast sociálně – kulturní: rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství, vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- oblast environmentální: poznávání jiných kultur, rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách, seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu, rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- oblast biologická: smyslové a psychomotorické hry, hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků, lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)
- oblast psychologická: hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině, práce s knihou (s obrazovým materiálem), přednes, recitace, dramatizace pohádek, zpěv, pojmenování většiny toho, čím je dítě obklopeno, hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti, činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- oblast interpersonální: hudební a hudebně pohybové hry, sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření, společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému, aktivity podporující sblížování dětí, četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým poučením a obsahem
- oblast sociálně - kulturní: estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu, společné hry a skupinové aktivity (konstruktivní a výtvarné projekty), tvůrčí činnosti slovesné, literární, výtvarné, dramatické, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte
- oblast environmentální: sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé, práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií, kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech,

objevování), aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, budov a dalších pro dítě významných objektů)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- oblast biologická: vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu, zachovávat správné držení těla, vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů, ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami apod.)
- oblast psychologická: sledovat a vyprávět pohádku, příběh, sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech, prožívat radost ze zvládnutého a dokončeného, vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnosti a její dokončení, naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit, vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech, učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- oblast interpersonální: porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad, přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství, spolupracovat s ostatními, bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- oblast sociálně - kulturní: vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) jednat spravedlivě, hrát fair, zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- oblast environmentální: všimnout si změn a dění v nejbližším okolí, mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Zájmové aktivity

Mateřská škola také nabízí zájmové aktivity, které jsou využívány podle přání dětí a jejich rodičů.

V letošním roce je to aktivita „Cvičíme pro radost“. Děti rozvíjejí základní přirozené pohybové dovednosti, cvičí na náradí, s náčiním, cvičení nevede děti k soupeření, ale daleko důležitější je při něm radost z pohybu.

Další aktivitou je seznamování dětí s cizím jazykem- HRAVÁ ANGLIČTINA. Cílem je seznámit děti se základy anglického jazyka, osvojit si názvy předmětů, hraček, zvířátek atd. a nejčastěji užívané jednoduché věty. Důležitá je hlavně aktivní a tvůrčí účast dětí. Vše je přizpůsobeno individuálním potřebám a schopnostem dětí.

Pro lepší adaptaci dětí v mateřské škole probíhají ADAPTAČNÍ CHVILKY pro maminky na MD a jejich děti.

Rodiče, jejichž děti budou navštěvovat mateřskou školu příští rok, mohou po domluvě v dopoledních hodinách, jinak každý čtvrtek odpoledne se svými dětmi navštívit MŠ a umožnit svým dětem lépe si zvyknout na prostředí MŠ a nový kolektiv.

Nejstarší děti navštěvují PŘEDŠKOLÁČEK.

Procvičují logické myšlení, prostorovou i časovou orientaci, předčtenářské dovednosti, grafomotoriku a vše potřebné pro úspěšný vstup do 1. třídy základní školy.

A co by měl umět a znát předškolák?

- samostatně a logicky uvažovat
- správně vyslovovat hlásky, mluvit v souvislých větách a srozumitelnou řečí
- umět říct, jak se jmenuje, kde bydlí, znát svůj věk, dny v týdnu
- zvládat jemnou i hrubou motoriku
- orientovat se, co je dole, nahoře, vlevo, vpravo, pod, nad
- zapamatovat si básničku, zazpívat písničku
- počítat po jedné do deseti
- držet správně tužku
- vydržet nad zadaným úkolem a umět pracovat samostatně i ve skupině
- navázat kontakt s dospělými, mít z nich respekt
- sám se oblékat a obsluhovat, dodržovat hygienu
- pozdravit, poprosit, poděkovat

7) Evaluace:

Evaluace:

Evaluaci v oblasti naplňování dílčích vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí provádějí učitelky vždy po ukončení týdenního vzdělávacího bloku.

7.1 Cíl evaluace - cílem evaluačních aktivit je zkvalitnění práce pedagogů, zdokonalení školního programu a zlepšení výsledku vzdělávání.

7.2 Systém hodnocení

Oblast	Kritérium	Nástroje	Četnost	Hodnotí
ŠVP	Soulad s RVP PV, funkčnost	Pozorování analýza	čtvrtletně	učitelky
Vých. proces	Viz dotazník	Rozhovory, diskuze	denně	učitelky
Integrované bloky	Zhodnocení	Analýza IB	Týdně čtvrtletně ročně	učitelky ved. učitelka
Podmínky	Viz dotazník	Pozorování dotazník	Čtvrtletně Ročně	Učitelky zaměstnanci rodiče
Hodnocení dětí	Aktivita Získané kompetence	Hodnocení učitelky- záznamy o dětech	Čtvrtletně, pokroky	učitelky
Škála hodnocení	Ano, platí v plné míře	Spíše ano, výrok platí většinou	Spíše ne, výrok platí málokdy	Ne, výrok neplatí vůbec
Počet bodů	1	2	3	4

Nezbytnou součástí práce v mateřské škole je autoevaluace, která přináší zpětnou vazbu o kvalitě naší práce. Těchto poznatků využijeme ke zlepšení vzdělávání i jeho podmínek, ve kterých se uskutečňuje.

Cílem je, aby kritéria hodnocení byla v souladu s cíli ŠVP a s vyhláškou č. 14/2005 Sb.

Hodnocení není cílem, ale prostředkem ke hledání optimálních cest vzdělávání dětí. Na základě výsledků se rozhodneme, co budeme měnit.

Systém evaluačních procesů – vnitřní, vnější.

Vnitřní systém – hodnocení ze strany pedagogů, dalších zaměstnanců a dětí.

Vnější systém – ze strany rodičů, České školní inspekce.

Struktura hodnocení

Oblast – vymezení oblastí, které chceme hodnotit a dále s nimi pracovat.

Nástroje/metody – stanovení nástrojů, kterými budeme hodnotit.

Četnost – jak často budeme hodnotit.

Odpovědná osoba – kdo bude proces sledovat.

Analýza a vyhodnocení získaných dat vzhledem ke stanoveným kritériím.

Oblasti evaluace

- a) Hodnocení ŠVP** (soulad s RVP PV)
- b) Hodnocení výchovně vzdělávacího procesu** (pedagogický styl, vzdělávací nabídka)
- c) Hodnocení integrovaných bloků** (jsou IB vhodně připraveny, umožňují dostatečně využívat metod prožitkového a situačního učení, přinášejí výsledky, co chybělo, k čemu je třeba se vrátit.)
- d) Hodnocení dětí**
  - individuální vzdělávací pokroky u dětí
- e) Podmínky ke vzdělávání**
  - materiální a věcné podmínky
  - životospráva
  - psychosociální podmínky
  - organizační podmínky
  - řízení
  - personální a ped. zajištění
  - spoluúčast rodičů

Nástroje hodnocení

- Pozorování
- Rozhovory, diskuse
- Hospitace a následné rozbory
- Pedagogické porady se zápisem z porady
- Analýza třídní a školní dokumentace
- Analýza integrovaných bloků
- Záznamové a hodnotící listy
- Analýza vlastní pedagogické a řídicí práce
- Kontrola pedagogických a provozních zaměstnanců
- Schůzky s rodiči

7.3 Analýza podmínek PV podle RVP

Věcné podmínky

Materiální vybavení odpovídá požadavkům z hlediska hygieny, bezpečnosti a zdravého vývoje dětí ve věku od 2 do 6 let.

	Plně vyhovující	Částečně vyhovující	nevyhovující
Dostatečně velké prostory (umožnit průběžný odpočinek dětem 2 letým)	✓		
Vybavenost tříd (podnětné a bezpečné hračky a pomůcky pro 2 leté děti)	✓		
Vybavenost zahrady (využití odpovídajícího vybavení pro děti 2 leté)		✓	
Osvětlení tříd	✓		
Vybavenost kuchyně		✓	

Životospráva

	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE
Plnohodnotná a vyvážená strava	✓		
Dodržování pitného režimu	✓		
Každodenní pobyt venku	✓		
Respektování ind. potřeby spánku a odpočinku	✓		
Nucení dětí do jídla			✓
Přizpůsobení denního režimu dětem věku od 2 do 3 let s ohledem na individuální potřebu aktivity, odpočinku, nebo spánku	✓		

Děti mají možnost se během dopoledne občerstvit zeleninou či ovocem. Pitný režim je zajištěn po celý den. Děti mají možnost výběru nápoje (čaj, mléko, voda s citrónem).

Psychosociální podmínky

	Plně vyhovující	Částečně vyhovující	nevyhovující
Respektování potřeb dětí	✓		
Podporování tvořivosti a nápaditosti	✓		
Děti se cítí v MŠ bezpečně a dobře (pro pocit bezpečí a jistoty umožnit 2 letým dětem používání specifických pomůcek)	✓		
Všechny děti jsou si rovny	✓		
Vedení dětí k prosociálnímu chování	✓		

Nově příchozí děti mají dostatek času se adaptovat v novém prostředí a kolektivu. Ještě před nástupem do MŠ mají děti možnost seznámit se s prostředím MŠ. Adaptační odpoledne pro děti a jejich maminky.

Organizace

	Plně vyhovující	Částečně vyhovující	nevyhovující
Flexibilita režimu dne dle potřeb dětí 2 – 6 letých	✓		
Denní program zdravotně pohybové aktivity	✓		
Vyváženost spontánních a řízených činností	✓		
Zapojování dětí do organizace činností	✓		
Plánování činností vychází z potřeb dětí 2 – 6 letých	✓		

Řízení MŠ

	Plně vyhovující	Částečně vyhovující	nevyhovující
Povinnosti pracovníků jsou jasně vymezeny	✓		
Vytváření vzájemné důvěry mezi zaměstnanci	✓		
Spolupráce MŠ se zřizovatelem a ZŠ	✓		
Ředitelka podporuje a motivuje práci pedagogů		✓	

Personální a pedagogické zajištění

	Plně vyhovující	Částečně vyhovující	nevyhovující
Pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci	✓		
Pedagogové se průběžně vzdělávají		✓	
Zajištění pedagogické péče při všech činnostech	✓		
Profesionální chování a jednání pedagogů	✓		
Zajištění spolupráce s odborníky (logoped)			✓

Spoluúčast rodičů

	Plně vyhovující	Částečně vyhovující	nevyhovující
Mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra, otevřenost a spolupráce	✓		
Pedagogové sledují potřeby jednotlivých dětí	✓		
Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ	✓		
Pedagogové informují průběžně rodiče o prospívání a rozvoji jejich dítěte	✓		
Pedagogové chrání soukromí rodiny, zachovávají diskrétnost, s rodiči jednají ohleduplně, taktně	✓		

Pedagogové se snaží naslouchat všem rodičům, při prosbě o radu či názor na výchovu dětí vychází rodičům maximálně vstříc. Na akcích pořádaných školou, je účast rodičů uspokojivá.

7.4 Hodnocení a sebehodnocení pedagogů

Hodnocení pedagogů v rámci školy provádí většinou ředitelka MŠ, a to jak průběžné, tak v určitých etapách jako závěrečné. Tato činnost musí mít jasný účel, smysl a řád. Měla by přinášet podněty do další práce a pozitivní posun v řešení sledovaných problémů. Sebehodnocení pedagogů znamená „ohlížet“ se za sebe, rozmyslet své kroky, sledovat výsledky a samostatně je hodnotit v porovnání s obecnými požadavky.

Sebereflexe učitelky v oblastech

- Plánování výchovně vzdělávací práce
- Promyšlený přístup učitelky
- Respektování individuálních zvláštností dětí
- Aktivizace a motivace dětí
- Upevňování společenských a hygienických návyků
- Dodržování rovnováhy spontánních a řízených činností
- Rozvíjení komunikativních dovedností a kultivovaného projevu u dětí
- Dodržování bezpečnosti při činnostech s dětmi
- Spolupráce s rodiči

7.5 Hodnocení vzdělávacích výsledků u jednotlivých dětí

Pracovním podkladem pedagoga je **PORTFOLIO DÍTĚTE**, které je důvěrné, přístupné pouze pedagogům, kteří mají dítě ve své péči a rodičům dítěte.

Na základě přehledu o rozvoji dítěte učitelka hodnotí individuální postup i pokroky dítěte v učení. Slouží k zajištění optimální výchovy a vzdělávání každého dítěte.

Portfolio dítěte obsahuje:

- evidenční list
- pověření
- záznamový arch vzhledem k dosaženým kompetencím
- práce dětí k porovnání (na začátku školního roku – v pololetí – na konci školního roku)
- odklad školní docházky + individuální plán (pro děti s odkladem školní docházky)
- individuální plán pro integrované dítě

8) VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ NADANÝCH

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení ŠPZ na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má pedagog na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ 1. STUPNĚ

Má-li dítě obtíže při vzdělávání, škola zpracuje plán pedagogické podpory dítěte (PLPP), který zahrnuje mj. popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka a podpůrná opatření prvního stupně; plán pedagogické podpory bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících. Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP. Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí škola vyšetření dítěte ve ŠPZ. Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, škola dostane doporučení a na jeho základě sestaví individuální vzdělávací plán, který obsahuje mj. podpůrná opatření druhého až pátého stupně (dle doporučení ŠPZ).

Nejsou-li podpůrná opatření dostačující, ŠPZ vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření, případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně.

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ 2. – 5. STUPNĚ

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro zpracování individuálního vzdělávacího plánu (IVP) doporučení ŠPZ. V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi dětí, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

SYSTÉM PÉČE O DĚTI S PŘIZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI VE ŠKOLE

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s pedagogy, popř. jinými odborníky
- tvorba, realizace a vyhodnocování IVP u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s pedagogy, se SPC, popř. jinými odborníky

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S PŘIZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí škola umožní:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí-při vzdělávání dítěte, které nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenosti
- při vzdělávání dítěte, které při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, ŠPZ a odbornými pracovníky ŠPZ, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při

tvorbě IVP) Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání (protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže), může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Škola prostřednictvím pedagogické diagnostiky „vyhledává“ děti mimořádně nadané a formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky podporuje rozvoj jejich talentu. Rozvoj a podpora mimořádných schopností a nadání je zajišťována:

- předkládáním vyššího stupně složitosti nabízených činností
- využitím vhodných didaktických pomůcek, materiálů-volbou vhodných metod, forem výuky
- individuálním přístupem
- nabízenými specifickými činnostmi

Pravidla pro zpracování, hodnocení, aktualizaci PLPP a IVP, Zpracování PLPP a IVP je povinností učitelek dle RVP PV, § 16 novely školského zákona č. 82 /2015 a vyhlášky č.27/2016 Sb.

Cílem je zajistit pro děti v mateřské škole takové podmínky pro jejich vzdělávání, které reflektují možnosti dětí, jejich potřeby ve vztahu k jejich aktuálnímu věku; rozvíjejí a podporují výchovu dětí, respektují míru nadání i dopady zdravotního stavu do jejich přípravy na školu. Na začátku školního roku nebo při nástupu nového dítěte do MŠ (po adaptaci dítěte cca 2 měsíce) učitelka vyhodnotí potřebu podpůrných opatření na základě pozorování práce a hry dětí.

9) Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit další podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let:

- *Obsah vzdělávání*

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Převládají metody nápodoby, situační učení, prožitkové učení, nápodoba. Aktivita se střídají po kratší době, spontánní i řízené činnosti jsou spojeny s pohybem. Největší prostor má však volná hra.

- *Materiální podmínky*

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

- *Hygienické podmínky*

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

- *Bezpečnostní podmínky*

Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek než ve třídě s věkově heterogenním uspořádáním. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

- Psychosociální podmínky

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností). Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

- Životaspráva, stravování

Je-li dítě v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravuje se vždy. Je dodržován pitný režim.

- Odborná kvalifikace učitelek

Učitelé mají odbornou kvalifikaci. Svoji kvalifikaci si k dané problematice prohlubují dalším vzděláváním pedagogických pracovníků.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, středním odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 563/2004, o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů (a příslušné prováděcí předpisy); vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných; vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů a další.

10) Práva a povinnosti dětí a zákonných zástupců dětí podle Školského zákona č. 561/2004 Sb. ze dne 24.9. 2004

Práva dětí

- děti předškolního věku mají dle tohoto zákona právo na vzdělávání a školské služby
- poskytnutí základních potřeb, ochranu před situacemi, které by jim mohly fyzicky nebo psychicky ublížit
- na vytváření kladného prostředí, poskytování lásky, pozornosti a vedení ze strany dospělých
- vytvářet přátelské vztahy s ostatními dětmi, být respektováno jako jedinec povinnosti dětí
- dodržovat školní řád a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti práva zákonných zástupců dětí
- zúčastnit se s dětmi adaptace na základě individuální potřeby dítěte na informace o prospívání svého dítěte, jaké dosahuje pokroky v oblasti znalostí a dovedností
- konzultovat jednotný výchovný postup na dítě
- řešit výchovné a jiné problémy s pí. uč. na třídě, případně s ředitelkou školy
- na ochranu osobních údajů o dítěti

Povinnosti zákonných zástupců dětí

- zajistit, aby dítě docházelo řádně do školského zařízení
- na vyzvání ředitele školy nebo školského zařízení se osobně zúčastnit projednávání závažných otázek týkající se vzdělávání dítěte
- informovat školu a školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích dítěte nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání
- dokládat důvody nepřítomnosti dítěte v souladu s podmínkami stanoveným Školním řádem
- oznamovat škole a školskému zařízení údaje podle § 28 odst. 2 a 3 a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost dítěte a změny v těchto údajích (osobní údaje dítěte-jméno, příjmení, rodné číslo, státní občanství, místo trvalého pobytu, zdravotní pojištění dítěte, včetně druhu postižení, údaj o tom, zda dítě je sociálně znevýhodněno, jméno a příjmení zákonného zástupce, místo trvalého pobytu a adresu pro doručování písemností, telefonické spojení).

11) Správce osobních údajů

Správce osobních údajů, je Mateřská škola Linhartice, č. p. 16, 571 01 Linhartice, která se řídí Obecným nařízením o ochraně osobních údajů a dodržováním předpisů na ochranu osobních údajů – zejména nařízením Evropského parlamentu a Rady EU č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), dále také jako jen „GDPR“ a navazující legislativy k GDPR.

PROHLÁŠENÍ O OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pokud vaše dítě navštěvuje Mateřskou školu Linhartice, č. p. 16, 571 01 Linhartice, IČ: 750 17 342 (dále jen „škola“ nebo „správce“), svěřujete nám, jako správci osobních údajů, osobní údaje dětí, a to z toho důvodu, abychom jim mohli řádně poskytovat vzdělávání podle příslušných právních předpisů, a taktéž i provozovat další činnosti, které s výchovou a vzděláním dětí souvisí.

Pro oblast ochrany osobních údajů jsme v naší škole jmenovali pověřence pro ochranu osobních údajů (dále jen „pověřenec“). Pověřencem může být v oblasti ochrany osobních údajů jen odborně znalá osoba, která má například za úkol dohlížet na řádné zacházení s osobními údaji, poradit správci údajů, jak nejlépe dodržovat řádné principy pro ochranu osobních údajů a v neposlední řadě se na něj také můžete obracet i vy se svými dotazy nebo žádostmi. V naší škole vykonává funkci pověřence Schola Servis GDPR, s. r. o., Palackého 150/8, 796 01, Prostějov, IČ: 04223748 a kontaktovat jej můžete na adrese: poverenec@gdprdoskol.cz.

V Linharticích dne 28. 8. 2019
V Linharticích dne 28.8.2025

Dagmar Kyrzová, ředitelka
Bc. Lenka Peterková, ředitelka MŠ